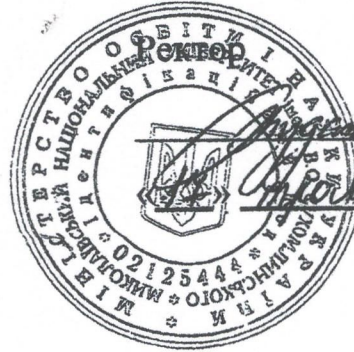

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.Д. Будак

17 травня 2016 року

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 - ОСВІТА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 011 – НАУКИ ПРО ОСВІТУ
РІВЕНЬ ОСВІТИ ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

Розглянуто та схвалено
на засіданні Вченої ради
Миколаївського
національного університету
імені В.О. Сухомлинського

від 17 травня 2016 року

протокол № 19

ВІДПОВІДНО З ОРИГІНАЛОМ

в спеціальному відділі кадрів МНУ

імені В.О. Сухомлинського

Дата

МИКОЛАЇВ – 2016

Профіль програми Доктор філософії в галузі освіти		
Тип диплома та обсяг робіт	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічних роки, 240 кредитів ЕКТС	
Наукова установа	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, м. Миколаїв	
Акредитуюча інституція	Міністерство освіти і науки України, Україна, пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135	
Період акредитації	2020 рік	
Рівень програми	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень	
A	Мета програми	
	Забезпечити, на основі ступеня магістра, підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері освіти шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичну та практичну значущість, а також їх підтримку в ході підготовки та захисту дисертації.	
B	Характеристика програми	
1	Предметна область (галузь знань)	01 Освіта <u>011 «Науки про освіту»</u>
2	Фокус програми: загальний/ спеціальний	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій. Загальний. <i>Дослідження:</i> Галузь науки, яка вивчає загальні засади педагогіки як науки, методологію педагогіки, історію педагогічної думки та освіти. Галузі педагогічної науки: теорія загальної педагогіки; історія освіти та педагогічної думки; складові педагогічної науки: теорія, методологія педагогіки; методи педагогічних досліджень;

історія загальної освіти, педагогічної науки, етнопедагогіка; характер досліджень: фундаментальні, порівняльні; за охопленням: національна, вітчизняна, зарубіжна, порівняльна, теорія та історія педагогіки; за психофізіологічним станом суб'єктів освіти: суб'єкти освіти в нормі, суб'єкти освіти з особливими потребами.

Спеціальний.

Дослідження:

- розроблення прогностичних моделей розвитку освіти, критерії визначення їх ефективності;
- фундаментальних проблем філософії освіти; наступності в роботі сім'ї і школи; вивчення специфіки розвитку, навчання й виховання у різних типах освітніх закладів; методологія визначення навчального процесу у вищих закладах освіти; системі соціогуманітарного знання;
- дослідження культурологічних аспектів сучасної системи освіти, визначення педагогічних умов, змісту, форм і методів культурологічного розвитку в загальноосвітніх і спеціалізованих освітніх закладах;
- обґрунтування та розроблення сучасної теорії розвитку, виховання та навчання, становлення особистості учня, його активності; концептуальне та програмно-методичне обґрунтування рівня особистісного розвитку учня;
- вивчення теоретичних і прикладних аспектів змісту освіти, умов гуманізації та демократизації, інтеграції та диференціації;
- створення особистісно-орієнтованої системи виховання, формування морально-духовних цінностей, ціннісного ставлення до природного та предметного довкілля, довколишніх людей та самих себе; культури взаємин, здатності до діалогу з дорослими й однолітками;
- вивчення взаємозв'язку розумового, фізичного та морального виховання, особливостей розвитку самостійності, виховання у сім'ях різних типів, статевого виховання; необхідності рухової активності, фізичної витривалості, здатності до саморегуляції, вміння відчувати межі безпечної поведінки; формування потреби здорового способу життя: духовні, фізичні, психічні

		аспекти; основ екологічної культури; - дослідження культурно-антропологічної історії освіти; української народної педагогіки в її історичному контексті; історії розвитку освіти в Україні в різні історичні періоди; розвитку національної педагогіки;- дослідження проблем національного, патріотичного, інтернаціонального виховання в сім'ї та громадському закладі;- вивчення педагогічних умов зародження соціально відповідальної поведінки та становлення основ соціальної позиції; опрацювання моделей розвитку елементарних форм правової свідомості й самосвідомості; самовиховання;- дослідження цінностей сучасної освіти;- аналіз єдності й розбіжності педагогічної науки і практики;- вивчення формування світоглядних орієнтацій сучасної молоді (теорія та методологія);- дослідження методології та теорії неперервної освіти як концептуальної основи формування інтелектуального потенціалу держави; методологічних та загальнотеоретичних проблем проведення історико-теоретичних досліджень;- дослідження розвитку історії зарубіжної педагогіки як системи; розвиток освітніх і виховних систем у зарубіжжі: історико-порівняльний аналіз;- дослідження персоналії в історико-педагогічному дискурсі;- дослідження проблем державно-громадського управління освітою; науково-теоретичне обґрунтування сучасних моделей управління; теоретичні психолого-педагогічні основи управління функціонуванням і розвитком освіти;- аналіз актуальних проблеми регіонального управління і управління розвитком навчальних закладів; теоретико-методологічні засади державної економічної політики у сфері освіти;- дослідження глобалізаційних процесів у світі, їх вплив на розвиток освітньої системи в Україні; світових

		тенденції розвитку освіти і педагогічної науки - порівняльний аналіз; порівняльна педагогіка як галузь наукових знань; - дослідження виховних парадигм в історії педагогіки України; дитинство як об'єкт історико-педагогічного знання; - вивчення проблеми підручничкознавства як теоретико-методологічної проблеми; - вивчення теорії неперервної освіти як концептуальної формування інтелектуального потенціалу нації; - дослідження методології визначення навчального процесу у вищих закладах освіти;
3	Орієнтація програми	Дослідницька і прикладна. Наукові дослідження та продукування нових знань у галузі освіти та розробка ефективних механізмів навчання і виховання, підготовки майбутніх фахівців освіти, що матимуть широке практичне застосування як у навчальних закладах, так і вищів педагогічного спрямування.
4	Особливості програми	Програма орієнтує на розширення та поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного базису розвитку галузі освіти, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень у сфері освіти, орієнтує на співробітництво із закладами системи Міністерства освіти і науки України, міжнародними організаціями, закордонними науковими установами та навчальними закладами.
С		
Працевлаштування та продовження освіти		
1	Працевлаштування	Наукова та викладацька діяльність у сфері освіти. Наукова, адміністративна та управлінська діяльність у закладах науки й освіти. Посади згідно класифікатору професій України: Професіонали: Викладач вищого навчального закладу (2310.2), докторант, доцент (2310.1). Інші професіонали: вища посадова особа громадської організації в галузі освіти (1143.4), завідувач навчально-наукової бази, аспірантури, кафедри, лабораторії (освіта), директор (завідувач) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища,

		професійного училища (1210.1), директор (ректор, начальник вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету) (1210.1), директор департаменту (1229.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор навчально-виховного закладу (середньої загальноосвітньої школи, спецшколи, гімназії, інтернату (1210.1). Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця (наукові дослідження та управління) освітніх закладів, установ та організацій.
2	Продовження освіти	Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань: - підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій в галузі освіти; - навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
D	Стиль та методика навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	Основними підходами до викладання та навчання аспірантів є: - використання лекційних курсів, семінарів та консультацій із запланованих дисциплін; - самостійна робота з джерелами інформації у бібліотеці Університету та у наукових бібліотеках України; - використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів за допомогою мережі Інтернет; - індивідуальні консультації фахівців університету, інших установ НАН України, профільних вищих навчальних закладів; - залучення до консультування аспірантів провідних фахівців галузі освіти; інформаційна підтримка участі аспірантів у конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів;

		- активна робота аспірантів у складі проектних команд, у виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітних матеріалів, реєстраційних та облікових документів.
2	Система оцінювання	Система оцінювання знань освітньої програми передбачає здійснення поточного та підсумкового контролю. <i>Поточний</i> контроль проводиться у формі тестів, роботи на практичних заняттях, виступів на семінарах та конференціях, підготовки наукових звітів. <i>Підсумковий</i> контроль передбачає диференційований залік або усний іспит. Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни.
3	Форма контролю успішності навчання аспірантів/здобувачів	Аспіранти/здобувачі проходять щорічну атестацію шляхом звітування на засіданні профільного відділу та Вченої ради університету про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях. Остаточним результатом навчання аспірантів/здобувачів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний перелік опублікованих за результатами досліджень наукових праць, у тому числі в зарубіжних виданнях та таких, що індексуються у наукометричних базах, апробація результатів на наукових конференціях, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення її на спільне засідання відділів університету або до розгляду в спеціалізовану вчену раду для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі освіти, зі спеціальності – загальна педагогіка та історія педагогіки.
Е		Програмні компетентності
1	Загальні (універсальні)	• Аналіз та синтез. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. • Гнучкість мислення. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування фізичних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих

		місць роботи та повсякденному житті; здатність генерувати нові ідеї (креативність). • Групова робота. Здатність працювати в команді; здатність виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування суворих вимог дисципліни, планування та управління часом; здатність бути критичним і самокритичним; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. • Комунікаційні навички. Здатність до ефективної комунікації та представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни; цінування та повага різноманітності та мультикультурності. • Популяризаційні навички. Уміння спілкуватися із нефаківцями, певні навички викладання. • Етичні установки. Дотримання етичних принципів професійної чесності та порядності.
2	Фахові	• Глибокі знання та розуміння: здатність аналізувати історичні явища та процеси суспільного життя, з точки зору фундаментальних загальнонаукових принципів і знань, а також на основі спеціальних методів дослідження соціально-економічних та демографічних процесів і явищ. • Розв'язання проблем. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з освітньо-наукової програми. • Обчислювальні навички. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети тощо) та значні масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та оптимізації навчально-виховної роботи в різних соціальних освітніх інститутах. • Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові галузі,

		використовуючи здобуті фахові знання.
Ф	Програмні результати навчання	
	• <i>Знання</i> іноземної мови, на рівні достатньому для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, <i>розуміння фахових</i> наукових та професійних текстів, <i>уміння та навички</i> спілкуватися в іншомовному науковому і професійному середовищі. • <i>Знання</i> методів наукових досліджень та <i>вміння</i> їх використовувати на належному рівні; <i>вміння</i> розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, архівні матеріали, бази даних тощо). • <i>Знання</i> теорії і <i>розуміння</i> методології системного аналізу, принципів застосування різних методологічних підходів у вивченні специфіки розвитку, навчання й виховання у різних типах освітніх закладів, <i>вміння</i> використовувати методологію системного аналізу в сфері галузі освіти; • <i>Знання</i> змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (ІФ, або IF)); <i>вміння</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, наукометричними платформами; <i>навички використання</i> правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку; • <i>Вміння та навички</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Index Copernicus, Web of Knowledge, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.). • <i>Знання і вміння</i> використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології, комп'ютерні засоби та програми у проведенні наукових досліджень. • <i>Знання</i> закономірностей перебігу масових соціальних явищ та тенденцій розвитку освіти, теоретико-методологічного та прикладного забезпечення її функціонування в Україні; нагальних проблем сучасної освіти України та світу; <i>вміння</i> розробляти прогностичні моделі розвитку галузі освіти, визначати критерії їх ефективності в загальноосвітніх і спеціалізованих освітніх закладах; розраховувати показники.	

• <i>Знання</i> специфіки модернізаційних перетворень у розвитку освіти; теоретико-методологічних основ інноваційної освітньої діяльності; <i>вміння</i> обґрунтовувати перспективні напрями модернізації галузі освіти; виявляти інноваційні зміни у розвитку освіти; оцінювати дієвість сучасного механізму забезпечення інноваційності в галузі освіти.

**Керівник проектної групи
(гарант освітньо-наукової програми):**
доктор педагогічних наук, професор

М.А.Хайруддінов

Члени проектної групи:
доктор педагогічних наук, професор
кандидат педагогічних наук, доцент

Т.М.Степанова

О.А.Кузнецова